

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19911

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İzmir'in Gaziemir İlçesine bağlı Emrez Mahallesi'nde bulunan kurşun döküm fabrikasında gömülü olarak tespit edilen radyoaktif ve tehlikeli atıkların temizlik çalışmasının başlaması üzerine konuyla ilgili çok sayıda haber basına yansımış durumdadır.

İzmir Milletvekili olarak 7.08.2024 tarihinde Bakan Murat KURUM'un yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığına verdiğim ve 14 soruyu içeren soru önergesine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 21.11.2024 tarihinde (15 hafta sonra) yanıt verilmiştir. Ancak Bakanlığın verdiği yanıtlarla Bakanlığa bağlı ilgili birimlerin verdiği bilgiler arasında tutarsızlıklar bulunduğu görülmüştür.

Bakanlık verdiği yanıtlarda;

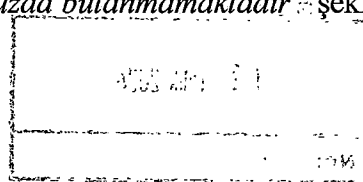
"...radyoaktif atıkların yönetimi hususları ilgili mevzuat gereğince NDK'nun (Nükleer Düzenleme Kurulu) sorumluluğunda yer almaktadır"

"24.07.2024 tarihinde sahada başlayan temizleme çalışması esnasında gaz emisyonu ortaya çıkması sebebi ile 25.07.2024 tarihi itibari ile çalışmalar durdurulmuş olup, herhangi bir atık sınıflandırması, atık sevkiyatı ve analiz yapılmamıştır" ifadelerine yer vermiştir.

25.07.2024 tarihinde ortaya çıkan gaz emisyonu nedeniyle çalışmaların durdurulup durdurulmadığı, durdurulmuşsa buna ilişkin bir rapor, tutanak, belge vs olup olmadığı konularında kendilerine sorulan sorulara Bilgi Edinme Hakkı çerçevesinde yanıt veren ilgili kurumlar ise Bakanlığın verdiği yanıtla uyuşmayan açıklamalar yapmışlardır.

Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK), sorulan soruya *"...bahsi geçen yazı ya da gaz emisyonu hususu hakkında Komisyonumuza iletilen herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır."* Şeklinde açıklama yapmış ve nükleer atıklardan ortaya çıkan gaz emisyonunun kendi görev alanında olmadığını belirtmiştir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) aynı soruya *"Sahadaki faaliyetlerin durdurulmasına ilişkin çalışmada yer almadığımızdan Kurumumuzda ilgili tutanak bulunmamaktadır". "Böyle bir bilgi Kurumumuzda bulunmamaktadır"* şeklinde cevap vermiştir.

Aynı soruya yanıt veren Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İzmir İl Müdürlüğü de “...emisyona sebebi ile alandaki faaliyetlerin durdurulmasına ilişkin Müdürlüğümüzce düzenlenmiş herhangi bir yazı bulunmamakla beraber, gece çalışma yapıldığına dair tespit yapılmamıştır” şeklinde yanıt vermiştir.

Öte yandan Bilgi Edinme Hakkı kapsamında sorulan bir soruya Bakanlığın verdiği yanıtta “Sahada çalışmalar, Bakanlığımız ilgili birimleri, Nükleer Düzenleme Kurulu, TENMAK ve İzmir Çevre, Şehircilik İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzün katılımıyla oluşturulan komisyon marifetiyle yürütülecek olup, çalışmalar başladığında herhangi bir olumsuzluk olması durumunda çevre ve insan sağlığını koruyacak şekilde gerekli tedbirler alınarak olumsuzluğun muhteviyatına göre akademik rapor hazırlanması sonrasında onaylı Çevresel Temizleme Planı doğrultusunda çalışmalar devam edecektir” denilmiştir.

Yanıtlardan anlaşıldığı kadarıyla, 25.07.2024 tarihinde oluşan gaz emisyonu nedeniyle çalışmaların durdurulmuş olmasından, sahadaki işlerin yürütülmesinden sorumlu olan NDK, TENMAK ve ÇŞİD İzmir İl Müdürlüğünün haberi ve bilgisi bulunmamaktadır. Ayrıca, sahadaki çalışmaların da halen devam ettiği bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- 25.07.2024 tarihinde sahada ortaya çıkan gaz emisyonu hakkında bir tutanak tutulmuş mudur? Tutulmuşsa bu tutanak hangi kurum tarafından tutulmuştur?
- 2- 25.07.2024 tarihindeki gaz emisyonu nedeniyle çalışmaların durdurulmasına hangi kurum karar vermiştir? Çalışmaların durdurulmuş olduğuna dair bir tutanak, rapor vs gibi bir belge mevcut mudur?
- 3- Bakanlığın verdiği 25.07.2024 tarihinde çalışmaların durdurulduğu bilgisinden NDK, TENMAK ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İzmir İl Müdürlüğünün haberinin olmamasının açıklaması nedir? Bakanlık bu bilgiyi bu kurumlardan almadıysa, bakanlığın açıklamasındaki bilginin kaynağı neresidir?
- 4- Radyoaktif atıkların kaldırılması sırasında ortaya çıkan gaz emisyonu sorununun takibi ve çözümünden hangi kurum sorumludur? Bu kurumlar sorumluluk görevlerini yerine getirmiş midir?
- 5- 25.07.2024 tarihinde oluşan gaz emisyonu sonrasında herhangi bir analiz ve ölçüm neden yapılmamıştır? Bu emisyon ile çalışanların, toprağın, çevrenin ve havanın bu emisyonundan ne şekilde etkilendikleri neden tespit edilmemiştir?
- 6- İlgili kurumlar 25.07.2024 durdurulduğu belirtilen çalışmaların yeniden devam edebilmesi için ne gibi çalışmalar yapmışlardır?
- 7- Gaz emisyonundan sonra çalışmaların yeniden başlatılabileceği yönünde herhangi bir tespit, tutanak, rapor düzenlenmiş midir? Düzenlenmişse hangi kurum tarafından düzenlenmiştir ve rapordaki tespitler nedir?
- 8- Bakanlığın verdiği yanıtta bahsedilen Komisyon kurulmuş mudur? Kurulmuşsa bu komisyon bugüne kadar ne gibi çalışmalar yürütmüştür? 25.07.2024 tarihinde ortaya çıkan gaz emisyonu konusunda bu komisyon herhangi bir çalışma yapmış mıdır? Bu konuda, akademik bir rapor hazırlanmış mıdır? Bu çalışmalar yapılmış ve akademik rapor hazırlanmış ise ne gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır?